Ч. 26. Львів, Середа, дня 4. (17.) лютого 1904. Річник VIII.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . . 10 кор
на чверть року . . 5 кор
на місяць . . . . 1·70 кор
За границею:
на цілий рік . . 16 рублів або 36 франків
на пів року . . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. **пл. Домбровского (Хорунжини)**. Експедиция місцева в Агенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Японьско-росийска війна.

(×) Вся бачність політичних кругів звернула ся тепер на далекий Схід, де розпочала ся війна між Росиєю і Японцями. Не лише в звичайних виданях, але й в окремих додатках подають дневники вісти з боєвища які жадна новинок публика розхоплює по улицях у дневникарских розносщиків. Одначе виявило ся вже з самого почину війни, що сї скваплиро подавані вісти з боєвища треба вельми обережно принимати, позаяк всілякі понуки кермують дневникарями, котрі закрашують після вподоби описи з боєвища. Так н. пр. воєнну проклямацию царя, видану до підданих Росиї, в два дні після нічного бою коло Порт-Артур, назвала більша часть віденьского дневникарства »виповідженєм війни«. Подібне склало ся також з воєнною проклямациєю мікада, хоч виповідженє війни по трех боях є зовсїм злишне. Так само показали ся недокладними вісти про морский бій коло Порт-Артур. Виявило ся опісля, що й японьска фльота чимало потерпіла в сїм бою, що 6 японьских кораблїв там ушкоджено, 50 людий убито і 150 ранено. Отже відчисливши росийскі кораблї »Варяг« і »Кореєць«, які знечевя заскочені під Чемульпо попали Японцям в руки, то з росийскої фльоти стількож ушкоджено кораблїв, що із зачіпної японьскої. Очивидно ступінь ушкодженя може бути ріжний і від сего буде зависиме, як довго потриває направа, щоби знов могли взяти участь в дальшій війнї.

Після трех завзятих боїв японьска зачіпна фльота очивидно утомлена заперестала дальших нападів. Очивидно збирає до дальшої війни сили, якої ще чимало буде треба до перевозу японьского війска, що вимагати ме кілька місяців. »Сибірска« фльота росийска держить ся доси на відповіднім становищи. Віддїл сеї фльоти під Порт-Артур і другий Владивостоком імовірно одержали приказ, поки-що не висувати ся. Обидва сї віддїли росийскої фльоти є значно слабші супроти японьскої і задлятого очивидно приказано їм здержувати ся від бою, поки не наспіють з Европи инші кораблї і позволять перейти до зачіпного бою. Деякі критики докоряють адміралови Алексєєви, що подїлив фльоту на два віддїли, бо якби з вибухом бою мав був обидва віддїли під Порт Артур, тодї-б росийска фльота була одоліла японьску фльоту віцеадмірала Тоґа і японьске війско не могло-б було причалити коло Чемульпо. Але сей докір може в части оправданий, позаяк скупленє росийскої фльоти під Пор-Артур було би вправдї здержало причаленє японьского війска на західнім побережу, але зате були-б Японцї свобідно могли причалити на східнім березї коло Веман (Ґензан). Тепер вже не можуть обидва віддїли росийскої фльоти случити ся, позаяк віддаленє Порт Артура від Владивостока вимагає чотиредневної подорожи, котра вела би дорогою опанованою Японцими. Одначе Росия числить на утому і зужитє японьскої фльоти довшими виправами, коли тимчасом східно-азийска фльота Росиї на Балтийскім і на Чорнім мори має до розпорядимости резерви, які можуть Росиї забезпечити перевагу на мори, наколи Алексєєву поведе ся теперішню свою фльоту оберегти перед дальшими втратами. Подїл росийскої фльоти на два віддїли вказує на те, що Росия з самого почину мала намір держати ся на мори відпорно, а полишенє кораблїв захоплених Японцями в Чемульпо вказує на те, що Японцї несподївано розпочали війну.

Причаленє першого воєнного віддїлу японьского на корейских побережах насуває передовсїм питанє, як росийске війско виступить супроти Японцїв на суходолї. Відома річ, що Кореанцї спочувають Росиї, отже хоч мале, менше вартне війско корейске буде безчинне, а населенє не зірве ся до якого небудь опору проти Японцїв, то всеж таки можуть Японцї тут і там зустрінути ся з місцевими трудностями і опором Длятого Японцї будуть приневолені обезпечити собі операцийну підставу в Кореї і посуванє свого війска вперед устроїти відповідно тій обставинї, що мають округ себе неприязне населенє. Їх операциї будуть приневолені звернути ся до внутрішного головного предмету операцийного Харбін. Ся головна операцийна лїнїя Сеуль-Харбін має в прямім напрямі 900 км. або 60 дневних маршів. На тій лїнїї виступить супроти Японцїв росийске війско зачіпно або відпорно. Є можливо, що спершу Росия і на суходолї буде держати ся відпорної тактики, і вижидати Японцїв за рікою Ялю де вже стоять росийскі війска і кріпости. Але може бути і так, що Росия вирушить з своїми війсками проти Японцїв, поки они довершать свого походу і їх заскочить, щоби розбити поодинокі віддїли неприятельского війска.

Наразї годї оцїнити, як далеко поступила мобілїзация росийского війска, і як далеко они посунули ся вперед і длятого годї рішити тепер питанє, чи росийский командант вибере зачіпну, чи відпорну тактику коло Сеуль.

Воєнний стан росийского війска подають там та 111 баталїонів, 75 шкадрон і 27 батерий або 142.000 людий включно, 13.000 кінницї з 208 гарматами. Наслїдком ordre de bataille се війско вже значно скріплено утворенєм третого східно-сибірского корпусу.

Промова посла д-ра Евгена Олесницкого

на 45. засїданю галицкого сойму дня 29. жовтня 1903 в справі отвореня рускої ґімназиї в Станиславові.

(Дальше).

Єсли піднесено ту незгоду межи супружествами мішаними, що зачали ся творити такі ріжницї: »ти Поляк, ти Русинка«, то се не є виною сьвящеників, бо через довгі лїта сьвященики мали тії супружества і добре було. Але прийшла струя инша. Вчера сказав вже п. Могильницкий і я мушу сконстатовати, sine ira et studio, що ті прояви полїтичні, котрі у нас зявили ся, позіставляють слїди не лише межи простим народом.

Возьмім перше лїпше місточко провінціональне. Там жиють люди в добрих відносинах, ходять до одного касина і бавлять ся Русини і Поляки разом, но як прийде п. Козловский, то відразу є всьо aus einander, щоби по руски сказати. Всї бочать ся на себе, бо Поляк каже: я потомком тих, котрі стілько доброго для вас здїлали, а ти чорний Русин, ти хочеш жити зі мною, нї, пішов проч; zehn Schritt vom Leibe. Отже єсли то такі наслїдки межи інтелїґенциєю викликує, то не дивуйте ся, що межи простим народом мусить прийти до подібних наслїдків і се кому иншому можна приписати, а не руским сьвященикам.

Менї прикро, що сей докір проти руского духовеньства упав з уст п. Целецкого, бо оно там, де є п. Целецкий, найменше на се заслужило, а я яко краян п. посла Целецкого сї обставини там добре знаю. Рускому духовеньству не можна закидати, щоби оно допускало ся яких каридостойних аґітаций і будило пристрасти, бо над ним висить меч Дамокля і є оно під строгою контролею такою, що єсли найменшу таку річ скаже, то має зараз процес карний і підпадає засудам, отже мусить дуже осторожно поступати в сих річах, таких річий у нас абсолютно нїгде не сконстатовано і длятого я рішучо мушу руске духовеньство взяти в оборону і сказати, що закид єму учинений є неправдивий, є безосновний. (*Брава руских послів*). А впрочім руске духовеньство в східній части краю дало такий незбитий доказ льояльности супротив Поляків, особливо на Подїлю! Чи думаєте, що слиби оно посїдало троха аґресивного духа, то була би ще нинї квестия латинників? Таж були часи, де просили ся у руских сьвящеників, бо їм було вигіднїйше пійти до церкви, як о милю до костела і слиби руске духовеньство там було таке хапчиве на тії душі, то вже би було всьо забрало і нинї не було би на Подїлю сїл, де є пів на пів латинників і греко-католиків.

З другої сторони, тим руским сьвященикам треба завдячити, що нарід той фактично в хвилях критичних заховав ся спокійно, що не обудили ся такі пристрасти, котрі деинде обудили ся і котрі при даних обставинах могли би були збудити ся, тих заслуг руского духовеньства не бачить ся, але як хто сказав яке слово не доказане, то зараз підносить ся закид і ґенералїзує ся, що духовеньство руске ширить аґітацию. Сей заміт є безосновний.

Тепер приходжу до заміту, котрий упав з уст ЄЕ. ґрафа Тарновского. Ґраф Тарновский каже: чого хочете, прецїнь справозданє не гребає справи, лише відрочує.

Я мушу сконстатовати, що так не є, бо справозданє ставляє позитивне внесенє: »Вобец істнейонцих стосункуф, Сейм заложеня ґімназиум з рускім єзиком викладовим в Станїславові в мисьль виноску поставйонеґо пшез п. Барвіньскеґо, не уважа обецнє за вказане«. (*Голоси: обецнє*). Обецнє, се значить, що мусить ся приходити з новим внесенєм і справа мусить da capo бути трактована. Се не є жадне відрочене, а потім відрочує через три роки!

(Дальше буде).

Допись.

Із Станиславівщини.

(*Чи станиславівска капітула є православна* ?!)
(Дальше).

Два роки тому оголосили україньско-рускі богослови протест против православя, за що їх кацапи богослови висьміяли. Від того часу зачала станиславівска капітула всїх Українців-богословів переслїдувати, а кацапів протеґувати і попирати. Від того часу і сьвящеників-Українців переслїдує ся явно, а попираєсь кацапів. Щоб не бути голословним, подам тут факти. До ініцияторів протесту против православя належав теперішний о. Пр. Він належав до найсумлїннїйших, справдї взірцевих богословів, так наукою як і поведенєм, зєднав собі поважанє не лиш у товаришів, але й у тодїшних настоятелїв семинаря. Однак мимо сего всего, коли о. Пр. скінчив теольоґію і хотїв перед роком висьвятитись, заявив єму адмінїстратор диєцезиї, що не буде висьвячений, бо »не має християньского духа«. За прояву браку християньского духа уважав певно сей достойник Церкви хиба ініциятиву в протестї против православя...

Не лишалось отже нїчо иншого о. Пр. як лиш поїхати до Львова і відобрати свої документи. Коли він приїхав до Львова і заявив тодїшному ректорови семинаря, що єго не хотять висьвятити, здивував ся той, єму се здавалось навіть неімовірним і сказав: »Що, вас не хотять висьвятити? то когож они висьвятять?! я їм сейчас напишу«.

І дїйсно письмо старенького о. ректора помогло, бо аж доперва тодї приняли о. Пр. і як давнїйше був з него взірцевий богослов, так тепер є взірцевий сьвященик.

Від часу протесту на богословіє в станиславівскій епархії найчастїйше не приймаєсь Українців, за се приймають кацапів, хоч би они навіть були з чужої епархії (пр. Слободян). Дійшло до того, що тих кацапів, котрих нї до львівскої, нї до перемиской диєцезиї не приняли, або навіть за кару виключили з семинаря, приняла станиславівска капітула до своєї диєцезиї, тілько з титулу їх кацапства, а за се много Українців, котрим нїчого закинути не могла, не приняла, хоч они належали до станиславівскої диєцезиї (пр. Стрийский і инші).

Від сего часу переслїдують явно сьвящеників-Українців, бо они противники Росиї і єї православя, а вишукують і протеґують кацапів.

В єзупільскім деканатї на достоїньство містодекана був найповажнїйшим кандидатом о. Озаркевич, яко старший віком і лїтами сьвященьства і заслужений коло Церкви і своєї парохії. Він то заходами своїми побудував без конкуренциї в селї своїм церкву, а опісля школу. Однак він не зістав містодеканом, зістав ним богато молодший о. Кисєлевский лиш тому, що о. Кисєлевский москвофіл.

В станиславівскім деканатї вмер декан. Однак в станиславівскім деканатї нема поважних парохів-кацапів, є лиш два кацапи в Вовчинци і Хриплинї, але оба такі, що лучше не казати. Прийшла отже конечність віддати деканат Українцеви. Щож робить капітула? Надає достоїньство декана старенькому крилошанинови капітули о. Богоносови москвофілови, хоч він не може задля старого віку, слабости, занятя, яко член капітули і станиславівский парох безусловно сповняти обовязків декана. Се сталось лиш тому, що кандидатом на декана був так загально поважаний і люблений чоловік, як о. Комариньский, парох з Лисця, але він Українець, тож єму віддано лиш веденє деканата, а достоїньство декана дістав о. Богонос.

Спитаєте чому?

Ото в станиславівскім деканатї є опорожнені дві великі парохії, на котрі надає презенту епископ. Капітула сподїєсь, що бодай на одну з них прийде кацап, тож єго можна буде іменувати деканом. П. Богонос має лиш се достоїньство передержати, щоби оно не дістало ся Українцеви, а о. Комариньский, яко Українець, деканат може вести до того часу, але деканом бути не сьміє.

Є в станиславівскім деканатї парохія Павелче. Презенту на сю парохію дістав Українець, тамошний адмінїстратор, однак помимо сего, що він нїколи, нї яко сьвященик, нї яко чесний чоловік не прогрішив ся, лиш тому, що він Українець, не взяла єго капітула в пропозицию. Ось і колїзия між дїдичом, а капітулою.

О. Б....кий приїхав здавати конкурсовий іспит. Мимо сего, що при іспитї відповів на всї питаня добре, не здав іспиту, бо написав подане о дозвіл складаня іспиту... фонетикою. Єму казали написати етимольоґією, а він заявив, що не вміє, бо в ґімназиї вчив ся фонетики і все лиш нею писав. На се дістав приказ, щоб в протягу 3-ох місяців навчив ся етимольоґії, а коли він заявив, що за той час не навчить ся, сказав єму представитель капітули: »То спенсіонуйте ся«(!!!) Ще хиба дійде до сего, що при конкурсовім іспитї будуть питати росийскої мови! Хто єї не вміти ме, не сьміє бути парохом.

Щоб капітула, котра складає ся з одної родини, могла без перепон робити, що хоче, щоб не було контролї, унеможливлено працю в консисториї крилошанинови-Українцеви о д-рови Ґробельскому, а хоч є в Станиславові поважні совітники консисториї Українцї, взято на місце двох померших крилошан оо. Тороньского і Ткачуника, двох дуже близьких свояків теперішних крилошан о. д-ра Литвиновича і о. Филиповича, а щоб і на будучність запевнити собі правлїнє без контролї, висуваєсь тих двох поки-що заступників на кандидатів на дїйсних крилошан.

Зі Станиславова усунено всїх сотрудників-Українців і то в дуже негідний спосіб. О. Бородайкевичови, коли був сотрудником в Станиславові, дано для поратованя здоровля відпустку на кілька тижнїв, а коли вернув з відпустки, застав вже свою посаду обсаджену сотрудником-кацапом, так що він сам лишив ся з родиною на послїдну нужду. Така сама справа була і з о. Курпяком в Коломиї.

З Українців-сотрудників в Станиславові лишив ся єще одинокий перший катедральний сотрудник о. Шмериковский. Але і єго хотять позбути ся всїми силами, мимо сего, що сей чоловік має за собою 14 лїт повної заслуг, ревної сьвященичої працї. А в тім допомагають капітулї єї вихованцї сьвященики-кацапи.

На него винайдено инший вже спосіб. Єму старають ся так обмежити доходи, щоби він, не могучи вижити, сам втїк зі Станиславова.

Він був контрольором вдовичо-сиротиньского фонду і сповняв свою функцию дуже совісно, за що брав 300 К річно. Се відібрано єму на зїздї делеґатів тогож фонду під покришкою, що він яко перший сотрудник катедральний має тілько занятя, що не може сповняти сеї функциї. Функцию сю надано молоденькому кацапови ($^1/_2$ року сьвященьства). — Він є також бібліотекарем епархіяльної бібліотеки, основаної теперішним митрополитом, за що побирає осібну платню. Вже і сего хотїли єго позбавити, не зробили сего лиш, щоб не увійти в колїзию з митрополитом.

(Конець буде).

Японьско-росийска війна.

Ситуация.

Як дуже Росия не була приготована на вибух війни, сьвідчать про се ось які факти, які подають як правдиві. Єще на день перед рішаючим кроком Японії, цар висказав ся був до в. князя Миколая, що до війни не прийде на жаден спосіб і він дожиє панувати весь свій вік в мирі. Вістка про зірванє дипльоматичних відносин Японією надійшла, коли цар був в театрі і щоби єму не псувати гумору, повідомлено єго про се аж по представленю. Цар був наче поражений сею вісткою, не хотїв дати віри; відтак робив гіркі докори своєму окруженю, що фалшиво єго інформували і затаювали чи переслїпили велику небезпечність, яка грозить зі сторони Японії. Але і по зірваню дипльоматичних зносин нїхто в Росиї не вірив, що прийде до війни, а тим менше, що Японцї поважать ся напасти без єї виповідженя. Таким чином міг стати ся неімовірний факт, про який доносять з Токіо, що підчас коли японьскі торпедівцї підкрали ся до Порт-Артура і ушкодили три найбільші кораблї росийскої фльоти, офіцири росийскої маринарки забавляли ся весело в цирку!...

Японія мала не тілько уложений плян цїлої війни, але і підготовлені всї середники до неї — Росия-ж спала зимовим сном медведя. Тож коли зі сторони Японії бачимо хитрість і приготовленє у виконаню рухів та нападів, росийскі стратеґіки дїлають немов прихапцем і в станї сильного зденервованя. Страшним приміром такого зденервованя є дві великі страти Росиї. Іменно коло пристани Дального корабель »Енїсей« закладав міни і в поспіху заїхав сам на підложену собою міну та вилетїв у воздух. Був се одинокий, як кажуть, росийский корабель на східних водах до підкладаня мін і тепер Росия не може забезпечувати мінами своїх побереж перед нападами японьскої фльоти. Також і владивостоцка ескадра потерпіла богато в наслїдок свого зденервованя, чи шаленої бравури. Ото прорубавши ся через леди владивостоцкої пристани, поплила до противлежної собі на японьскім острові Єссо твердинї Гокодате, щоб єї бомбардувати. Але в поспіху ескадра їхала прямо через пролив між островом Єссо а Нїпон, натрафила на міни, якими були забезпечені японьскі побережа і три перші кораблї стали тяжко ушкоджені.

На тепер росийска східна фльота, в якій були кораблї сьвітової слави, є так добре як знищена і то не в отвертій війнї, а завдяки росийскій неосторожности. Борба перенесе ся на сушу, доки не надплине росийска балтийска, а може і чорноморска ескадри, щоби наново змірити ся з побідоносною японьскою фльотою.

Дальші трудности.

Однак, чи зможуть обі росийскі фльоти: балтийска і чорноморска доплисти на Схід, се ще велике питанє. Ми вже доносили про трудности, які випливають для Росиї з анґлїйскої »невтральности«. Єї громадженє воєнних кораблїв коло Дарданелїв вказує на те, що готова навіть силою зборонити Росиї переведеня туди чорноморскої ескадри. Тепер жеж і нїмецка невтральність принесла Росиї немилу несподїванку. В єї імя зборонено перепливу росийским воєнним кораблям через »Канал Вільгельма«, який скорочує дорогу, перетинаючи півостров Данії і хоронить перед бурями, які звикли лютувати над Скаґератом і Катеґатом. Однак в послїдній хвилї телеґрама з Копенгаґи звіщає, що онодї переплила через »Канал Вільгельма« балтийска ескадра, зложена з 15 воєнних кораблїв за дозволом нїмецкої воєнної адмінїстрациї. Та ще питанє, чи Анґлїя не здержить сеї ескадри коло Ґібральтару мимо, а може і задля своєї »невтральности«, так як має бути фактом, що Анґлїя зробила пропозицию державам, щоби на підставі невтральности Суєзкого каналу, зборонити через него переїзду воєнним кораблям. Як в імя невтральности не дозволяє ся військам воюючих сторін переходити через невтральну територию, так — інтерпретують Анґлїйцї — не повинно дозволяти ся і переїзду через невтральні канали. Однак на всякий спосіб ті стараня Анґлїйців остануть без успіху, бо актом царгородским з р. 1888 виразно постановлено свобідний переїзд для воєнних кораблїв.

Також і в Сибіри має Росия чималі запори. Через Байкальске озеро кладуть тепер шини, щоби рух поїздів міг відбувати ся по коротшій дорозї. Але заходить обава, що при сегорічній легкій зимі, а сподїваній вчасній веснї не довго лїд видержить тяжкі транспорти військових поїздів. До того ще в Манджуриї непевний шлях перед японьскими нападами. З Льондону доносять несправджені ще вісти, що манджурска зелїзниця і телеґраф перервані в богато місцях. Росийска зелїзнича бриґада працює горячково, а до охорони лїнїй відкомандировано сорок тисяч війска.

Успіхи Японців.

Тимчасом Японцї не засипляють бараболь в попелї. Wiener Allg. Ztg. донесла в недїлю, що японьска фльота вдруге стала бомбардувати Порт-Артур, а росийска ескадра вийшла їй на зустріч і прийшло до великої морскої битви. Рівночасно на північ від Порт-Артура стрітили ся війска обох сторін; японьскі війска заняли становиска росийских і обсадили шлях зелїзницї, так що Порт-Артур відтятий від решти сьвіта. Число японьских війск висаджених дотепер на сушу в Кореї має вже досягати 60.000 людий.

Пристань Чемульпо здобули Японці вже зовсім і там безнастанно виладовують свої війска. Кажуть навіть про занятє столиці Сеулю і розброєнє Японцями корейскої армії, але такі донесеня, як походячі від Анґлійців треба брати хиба з резерв ю, тимбільше, що они стоять в суперечности з урядовими вістями Daily Mail з Порт-Артура: Японці висадили на сушу 600 вояків коло Талієнвану (Дальний). З сего числа козаки 410 вибили до ноги, решта втекла на корабель. Так само з Ніючван доносить ся ґазета, що Японці висадили коло валів над заливом Дуф 10. с. м. великі відділи війск. Росияни позволили їм висїсти, а відтак напали на них, так що Японці з великими стратами спасли ся утечию. Також і над берегами ріки Ялю прийшло вже до оружної стрічі, в якій російскі війска відперли Японців і 80 з них забрали до неволі.

Натомість неприхильна Росиї японьска праса розпускає алярмуючі вісти, що не тілько Порт-Артур занятий, але і місто Дальний збомбардоване. Сему перечить телеґрама ґенерала Пфлюґа з Порт-Артура, вислана 14. с. м. до Петербурга, яка доносить, що в Порт-Артурі всьо спокійне і нема жадної чутки про неприятельску ескадру. Ґенерал Баєвский, шеф інжінериї области Кватуну рапортує, що підчас острілюваня пристани Порт-Артура батериї і кріпость не дізнали жадних ушкоджень. Мобілізация поступає наперед.

Голоси праси.

Коли анґлійскі дневники висьмівають тепер підношену нераз вже »жовту небезпечність«, то сама японьска праса, ошоломлена першими побідами японьского оружя инакше глядить на теперішну війну. Дневник »Осака-Асаґі« перестерігає перед баґателізованєм неприятельских сил, бо війна против Росиї, се зовсім що иншого, як була війна против Китаю. Се є велика війна рас і она дасть початок новій ері великої могольскої раси. Тому належить зложити на жертвеннику вітчини послїдну каплю крови«.

Такі самі величезні надії до висліду теперішної війни привязує і... вшехпольский орґан. Навязуючи до слів пос. Вольфа, заміщених в Deutsches Tagblatt, що програна Росиї без сумніву воскресила би зараз польску квестию в середущій Европі, каже Słowo polskie: Від богато літ в нашім мученичім житю-бутю після розбору Польщі, ми не оглядали так корисних моментів, як ті, що зближають ся. Не оружєм — бо на се ми за слабкі, а противники надто сильні, — але мудрим дипльоматичним вивискуванєм надходячих змін, як і політичних перестроїв можемо зміцнити наше народне становиско не тілько в однім російскім заборі. — Німецка праса застановляє ся головно над небезпечностию зросту анґлійскої сили, яка стоїть за Японією і евентуальні успіхи війни зуміє використати для себе. З сеї причини німецка опінія стоїть без виїмки по стороні Росиї і називає виступленє Японії нарушенєм міжнародних прав. — Неменше Франция, заанґажована з Росиєю не тільки мілїтарним союзом, але і величезними капіталами, вложеними в ріжні російскі підприємства, слїдить з великим неспокоєм перебіг дотеперішних воєнних подій, готовлячи ся навіть до оружної інтервенциї, колиб яка з посторонних держав взяла чинну участь по стороні Японії. — Часть анґлійскої праси вкінци, пропонує, щоби Америка заняла Корею і піддала єї своїй культурі, а се положило би конець непотрібному переливови крови, бо остаточно як Росия, так і Японія не має жадних прав до того півострова.

Новинки.

— **Календар**. В середу: руско-кат. Ізидора; рим.-кат. Попел. сер., Савини. — В четвер: руско-кат. Агафії; рим.-кат. Флявяна.

— **Здоровлє Сьв. Отця**. Папа Пій X вислав до свого брата в Монтуа лист, в якім рішучо заперечив всім чуткам про лихий стан свого здоровля.

— **З Канади** доносять нам, що о. Плятонїд Філяс довший час тяжко хорував, а тепер повернув до повного здоровля.

— **Соколи з Малехова**, львівского повіта, складали дня 5. лютого 1904. іспит з пожарництва в львівскім »Соколї« перед фаховою комісиєю. В склад сеї комісиї війшли: п. А. Щербовский, яко предсїдатель, дальше лїкар др. Яр. Грушкевич і члени »Сокола«. Іспити здало: з поступом знаменитим 1, з відзначаючим 2, з дуже добрим 1, з добрим 2, а достаточним 1.

— **Наданє презенти**. Намісництво надало опорожнену парохію цїсарского надання в Яворові о. Михайлови Бабякови, дотеперішному пароховн в Тумири.

— **Іменованя**. Мінїстер просьвіти затвердив д-ра Макс. Волод. Германа яко доцента хірурґії на львівскім університетї.

Цїсар іменував приватного доцента віденьскої політехніки д-ра Роберта Доблєвского фон Штернек надзвичайним професором математики в черновецкім університетї.

Мінїстер просьвіти іменував заступника учителя в рускій ґімназиї в Тернополи о. Тому Бородайкевича учителем релїґії в тій ґімназиї.

Намісник іменував повітовими секретарями: Меч. Мсцївуєвского для Косова, Ант. Янковского для Гусятина, Сем. Юзьву і Волод. Бабуховского; офіциялом: Ґвід. Домічка; канцелїстами намісництва: Стан. Урамка для Н. Санча, Ів. Бонна для Богородчан, Ант. Олєха для Бібрки, Фр. Заїцка для Вадовиць, Льва Левицкого для Підгіря, Ів. Барабаша для Богородчан, Як. Шустера для Горлиць і Фр. Найсарка для Сянока.

— **Перенесеня**. Намісник переніс официяла намісництва Ант. Палїсу з Богородчан до Львова, повіт. секретаря Петра Гофмана з Косова до Львова, канцелїстів Фр. Квірінїого з Пильзна до Коломиї, Ів. Райндля з Сянока до Березова і Ант. Чугайовского з Коломиї до Пильзна.

— **З Тернополя**. Загальні збори філії Руского Тов-а педаґ., які мали відбути ся дня 14. с. м., будуть дня 25. марця с. р.

— **Руска улиця у Львові**. Львівский маґістрат ухвалив удїлити комітетови будови руского театру концесию на розпарцельованє реальности купленої від родини Мйончиньских. Театральний будинок — як виходить з предложених плянів — буде зовсім відокремлений, з головним фронтом до костела Марії Магдалини. Поза театром буде поведена улиця під кутом тупим, що сполучить ул. Льва Сапіги з Сикстускою. Комітет будови руского театру вибудує власним коштом тоту улицю і надасть їй руске імя.

— **Перехід на православє**. Одна з будапештеньских ґазет донесла онодї, що руске населенє мармарошского комітату на Угорщинї, в силї 300.000 душ, звернуло ся до сербского греко-ориент. епископа в Будї з заявою, що хочуть приступити до сербскої православної церкви. Епископ мав вислати до них архидиякона Петровича. — О скілько се донесенє правдиве, годї ствердити. Лише що-до числа 300.000 можна замітити, що оно за високе. Перепись з 1890. р. виказує, що населенє мармарошского комітату виносило 268.281 душ, а між ними около 124.000 Русинів. Греко-католиків (Русинів і Румунів) було тодї до 194.000 в цїлім комітатї, а за 13 лїт ледви чи могло зрости до 300.000 з огляду на еміґрацию до Америки.

— **Бунт гузарів у Львові**. В касарнях 12. полку гузарів заявили онодї 16 гузарів, 3 капралї і 1 вахмайстер, які служили поза третий рік наслїдком неухваленя континґенту рекрутів на Угорщинї, що не будуть сповняти дальшої служби, поки не дізнають ся, як довго мають ще служити. Збунтованих замкнено в ґарнїзоновім арештї і заряджено проти них строге слїдство. Команда полку звернула ся до мінїстерства війни з питанєм, як має полагодити сю справу.

— **Жидівский привид** Маґістрацко-жидівский дневник »Dzień« в погонї за сензациями мав дізнати ся (не знати лише, де), що Русини зорґанїзували кольонїзацийний банк з капіталом $1\frac{1}{2}$ мілїона, який стоїть в злуцї з берлиньскою інституциєю Centralstelle für Anschaffung deutscher Ansiedler. Сей капітал по думцї »Дня« мав би служити на закупно ґрунтів по німецких кольонїстах в Галичинї.

— **Шпіоньство для Росиї**. Бувший підполковник-авдитор Гекайло, який був утїк зі Львова, а спійманий в Бразилії сидить тепер в ґарнїзоновім арештї у Відни, не лише украв був гроші з військової каси, але займав ся також шпіоньством для Росиї. В шпіонажі помагали єму офіцири, з яких арештовано доси трех: Венцковского майора 20. п. кр. оборони в Станиславові, одного офіцира кр. оборони у Львові, а третого в Перемишли. Крім того перед кількома тижнями увязнено в Галичинї полковника російскої жандармериї, який був занятий як простий робітник при зелїзничім шляху Ярослав-Сокаль. Арештованого відвезено до Відня.

— **Землетрясенє в Городенцї**. В ночи з 6. на 7. с. м. дало ся чути в Городенцї двократне потрясенє землї. Доносить про се одна з львівских ґазет. Єсли справдї було в Городенцї землетрясенє, то причиною єго могло бути заваленє підземних покладів ґіпсу, який творить в північній части Покутя грубі і просторі формациї. Верстви ґіпсу підмиті водою ломлять ся і западають, причім здрігає ся земля в цїлій околицї. Такі мінїятурні землетрясеня помічено вже нераз в Городенщинї і в инших околицях східної Галичини.

— **Японьско російска війна**. Симпатиї львівских Поляків є по стовоні Японців. Доказом сего є телеґрама польских студентів львівского університету до університетскої молодїжи японьскої в Токіо, вислана на руки анґлійского посольства в Токіо. Телеґрама звучала: „Віват Японія! Польска молодїж шле японьскій молодїжи заяву симпатиї і желаня похвальної побіди. Притім просить о звернене симпатичної і старанної(!) уваги на Поляків, які служать в російскій армії. Они всї серцем(?) з вами, але мусять ставати до борби проти вас“. (Дата і підписи). — Для задокументованя сеї симпатиї кількасот польских академиків по зборах »Братней помоци« в суботу в ночи о $2\frac{1}{2}$ год. попівночи зайшли тихцем під російский консулят при ул. Сикстускій і зроили там демонстрацию. Полїция вправдї розігнала демонстрантів, а кількох арештувала, але самого факту не затре. Від того дня коло російского консуляту у Львові скріплено полїцийну сторожу. — Як львівскі Поляки демонструють проти Росиї, так в Петербурзї позволено собі онодї на небезпечнїйшу демонстрацию, бо перед анґлійскою амбасадою, а до того демонстрантами були російскі чиновники. Перед демонстрациєю проти Анґлії они зробили овацию перед зимовою палатою царскою, а цар з царевою вийшли на балькон. Звідтам товпа потягнула під француску амбасаду, де відсьпівала марсилїянку і російский гимн. Француский амбасадор і російский мінїстер війни Куропаткін вийшли на балькон і подали собі руки. Товпа бачучи таку урядову заяву сердечности, аж вила з радости і сейчас пійшла демонструвати перед анґлійску амбасаду. Полїция приглядала ся демонстрациї зі спокоєм. Вість про се викликала в Анґлії велике обуренє. — Російска армія зменшила ся онодї о 50 козаків, які як доносять з Підволочиск, утїкли з Заднишівки через Збруч до Галичини. Дезертири забрали із собою всю збрую і конї. Полк, до якого они належали, мав небавом виїхати до східної Азиї. — До найновійших побід російскої армії на далекім Сходї треба зачислити здобутє японьского торговельного судна, яке замерзло в ледї в однім з російских портів Приморскої провінциї і не могло рушити ся з місця. Коли почала ся війна, Москалї »здобули« се судно. — Американьскі підприємцї орґанїзують »прогульку« на Жовте море. Прогульковцї виїдуть небавом з Ст. Францїско специяльним кораблем і будуть могли зблиська приглядати ся морским битвам. Підприємцї ручать безпечність житя всїм учасникам прогульки. Може найде ся хто, що схоче поїхати.

— **Віче социялїстів**. В Новім Селї коло Підволочиск відбуло ся в недїлю віче социялїстів, на якім промовляв п. Вітик зі Львова, та селяни Остапчук, Шміґельский і Полїщук. На вічу ухвалено дві резолюциї, з яких перша звертає ся проти галицкого москвофільства, а друга проти російского царату.

— **Сецесия**. Із Станиславова доносять: На послїднім засїданю повітової ради прийшло до бурливої дискусиї в наслїдок внесеня селяньских членів ради на підвисшенє додатку до податків з 5% на 9%. За сим внесенєм були також члени повітової ради з більшої посїлости, лише члени ради з міст противили ся внесеню, бо оно найбільше діткнуло би населенє міст, і поставили підвисшенє додатку на $6\frac{1}{2}$%. Вкінци міскі делеґати вийшли з засїданя і здекомплєтували раду.

— **Пожар в Болехові**. В недїлю рано згоріло в Болехові 20 міщаньских загород із всїма будинками. Шкода виносить до 100.000 К. Причиною пожару мала бути необережність.

— **З зелїзниць**. З днем 15. лютого с. р. улягне частковій зміні рух поїздів особових на шляху Краків Величка. — Додатки до стінного і кишиневого розкладу їзди, містячі дотичні зміни, можна дістати в касах особових за оказанєм згаданих розкладів їзди.

Північно-німецкий рух товаровий з Галичиною і Буковиною. — З днем 1. марця 1904 увійде в житє нова тарифа часть II, зшиток 2 з додатком.

— **Дрібні вісти**, Alld. Corr. доносить, що в сім роцї мають бути покликані на 8-тижневі вправи всї невишколені ще запасові резервісти австрийскої краєвої оборони. — Президент висш. кр. суду др. Алекс. Тхоржницкий повернув до Львова і обняв урядованє. — Міска рада в Миколаєві н. Дн. надїлила краєвого маршалка ґр. Стан. Баденього почесним горожаньством. — В дворі дїдича Генриха Чайковского в Бібрцї вкрали злодії в ночи на недїлю ріжних предметів вартости до 10.000 К. — Ученики III. р. учительскої семинариї в Ряшеві застрайкували. — Начальник громади Порохника, Джуркевич, виставив собі сьвідоцтво смерти, аби увільнити ся від шпитальних коштів. В тій справі заряджено слїдство. — Російский віцеконсуль у Львові, п. Шляйхер, перенесений до Франкфурта над Меном в характері консуля. — В копальни нафти в Борисла-

ві почав вибухати закоп фірми Мікуцкий і Перуц з глубини 723 метрів. В одній годині дає сей закоп 900.000 клґ. кипячки. — Дня 14. с. м. відбуло ся льосоване позичок на будову церкви і рускої бурси (москвофільскої) в Новім Санчи, при котрім вильосовано отсї числа: 3, 7, 82, 116, 124, 283, 289, 389, 351, 354, 364, 389, 664, 720, 864, 944, 1343, 1769, 1775, 1985, 2043, 2061. — При вчерашнім тягненю 3-процентових льосів кредитових земских (Bodencreditlose) з 1880. р. I емісиї упала головна виграна 90.000 К на серию 1466 ч. 48, 4.0000 К виграла с. 721 ч. 91, по 2.000 К серії 56 ч. 41 і 1016 ч. 41.

— **З Львівскої Фільгармонії**. В середу дня 17. с. м. великий концерт фільгармонїчний при співучасти славного сьпівака Ернеста ван Дайка. — В четвер 18. с. м. буде концерт знаменитого скрипкаря Кубеліка. Оба концертанти виступлять лише по разови.

Русини! Памятайте на бурсу ім. св. Онуфрея в Ярославі, яка зберає фонди на викінчене власного дому.

Телеґрами

з дня 16. лютого.

Прага. Politik доносить, що рада міністрів порішила скликати державну раду на день 3. марця.

Відень. Шведский король Оскар приїде до Відня 24. с. м. о 3. год. пополудни.

Берлин. Німецка цісарева занедужала на запалене жил.

Цетинїя. Вчера увязнено 60 найповажнїйших горожан в цїлій Чорногорі і спроваджено їх до Цетинії. Увязнені мали належати до якогось заговору.

Відень. Півурядовий Fremdenblatt доносить з Солуня, що у всїх македоньских вілаєтах проявляє ся дуже небезпечний революцийний рух. Між населенєм розкинено тисячі проклямаций з заповідию ворохобнї на весну.

Wiener Allg. Ztg. доносить, що в послїдних часах Порта опирає ся переведеню реформи в Македонії, так що, здаєсь, буде потрібна острійша інтервенция держав.

Софія. Від вибуху японьско-російскої війни Болгария горячково оружить ся. Спроваджені з Анґлії інжінери і робітники перебудовують зелїзниці і перестроюють вагони до ужитку на случай війни. — В Болгариї перебуває до 35.000 збігців з Македонії, в чім є понад 10.000 мущин.

Льондон. Доносять, що російский воєнний корабель стріляв онодї до анґлїйского парохода »Фупінґ«, на якім їхали чужинцї.

Петербург. Росия вислала анґлїйскому правительству протесть проти анґлїйскої експедициї до Тибету.

Париж. Російска фльота виїхала з Порт-Артура на полудне і має заатакувати найблизший порт Японії.

Париж. З Чіфу доносять, що Алексеєв має перенести головну кватиру до Мукдену.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.

Від 16. до 29. лютого 1904.

Нова величава проґрама!

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділю і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і 8. год. вечером. Що пятниці **High-Life** представленє. Білети вчаснїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Зарваницю поему **Василя Щурата** можна замовляти лише в Ставропигійскій книгарни у Львові, ул. Руска ч. 3. Цїна з почтовою оплатою 25 сот.

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБІЖЕ І ПАШУ

против огневих шкід

в одинокім рускім Товаристві асекурацийнім

„ДНЇСТЕР"

ТОВАРИСТВО ДНЇСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить, **звертає членам** щорічну чисту надвижку. **Звороти виносили** за р. 1900, 1901 і 1902 суму **219.332 кор.** т. є 8%.

ШКОДИ лїквідує **ДНЇСТЕР** скоро при участи місцевих членів і делеґатів. Від 1893 до 1903 виплатив **ДНЇСТЕР** відшкодовань на суму 4,161.669 кор.

ФОНДИ ДНЇСТРА з кінцем 1903 р. виносять **1.013.691 кор.** і уміщені в пупілярних цїнних паперах.

ПОЛЇСИ ДНЇСТРА приймає при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

АҐЕНЦИЇ ДНЇСТРА находять ся у всїх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через аґента; **ДНЇСТЕР удїляє аґенциї господарям**, де єще на більший округ нема аґенциї. **Аґенти** заробили вже **537.815 кор. провізиї.**

НА ЖИТЄ треба обезпечати ся через **ДНЇСТЕР** в Товаристві краківскім; власну провізию від таких обезпечень **дає ДНЇСТЕР на рускі добродїйні цїли; тому на житє обезпечайте ся тілько через ДНЇСТЕР.**

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНЇСТЕР"

у Львові, ринок 10, в домі »Просьвіти«.

Всїлякі

КУПОНИ

і

вильосовані

цїнні папери

виплачує без потрученя провізиї або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Християньский Календар МІСИОНАРЯ

на 1904 рік

коштує лише 50 сот., а з почтовою пересилкою 60 сот. Зміст богатий, ілюстрациї гарні. При закупні більше примірників вельми значний опуст. Висилає лише за готівку: *Видавництво Чина св. Василія В. в Жовкві.*

Заява.

Многі Всечесн. Отцї запитують мене, чи можна ще дістати »Майске Богослуженє або Стежечка в Рай«? Сим заявляю, що з тисячки примірників у мене є ще кільканайцять, яких не продам, хиба що ще деякі примірники остали не продані в книгарні Наук. Тов-а ім. Шевченка. Друге виданє сеї книжочки не появить ся, але я приготовлюю зовсїм нові читаня, лишень о П. Д. Мариї, які сподїю ся видати в 1905 роцї. А щоби в них були займаві приміри, проте прошу Всеч. Отців присилати менї як найбільше примірів з рускої церковної історії і красні а легкі пісні о Пр. Дїві Мариї будь вже знані, будь власного укладу. — *Сьвящ. Данило Бодневич в Порохнику, поч. Ісо.*

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від I-го жовтня 1903.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	приходить о годинї	до Львова
		6·10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
		6·20	з Чернівців (Галацу), Чорткова, Калуша
		6·50	з Сокаля, Рави рускої
		7·35	з Самбора, Хирова
		7·35	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче
		7·55	„ „ на дв. головний
		7·45	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
	1·30	8·55	з Кракова, Відня, Праги, Берлина
		9·57	з Стрия
		10·25	з Ряшева, Любачева
		11·15	з Станиславова (Кересмезе, Потутор)
		1·10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава
	2·15		з Підволочиск, Копичинців на дв. Підз.
	2·30		„ „ на дв. голов.
		4·35	з Стрия, Хирова, Борислава
		5·06	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
		5·20	„ „ „ на дв. голов.
		5·20	з Яворова
	1·40	5·40	з Чернівців, Іцкан
		5·50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина
		5·55	з Белзця, Сокаля, Любачева
Ніч			
		8·20	з Яворова
	12·20	9·20	з Чернівців, Букарешту
	8·40	9·50	з Кракова, Відня, Берлина, Ясла, Риманова
	2·31		
		10·00	з Самбора, Сяна
		10·02	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
		10·20	„ „ „ на дв. голов.
		10·40	з Лавочного (Пешту), Хирова, Калуша
		3·09	з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче
		3·30	„ на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	відходить о годинї	зі Львова
		6·22	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор
	1·50	6·30	до Підволочиск (Київа), Бродів дв. головний
	2·04	6·43	„ „ „ дв. Підзамче
		6·45	до Лавочного (Пешту), Борислава, Дрогобича
	8·25	8·35	до Кракова Відня, Праги, Берлина
	2·50		
		9·05	до Лавочного, Хирова, Калуша
		9·25	до Самбора, Хирова
		9·40	до Белзця, Сокаля, Любачева
		10·35	до Чернівців, Потутор, Делятина
	2·40	10·40	до Тернополя, Потутор, дв. головний
		10·57	„ „ дв. Підзамче
		3·05	до Стрия, Хирова, Борислава
		3·25	до Ряшева, Любачева
		3·40	до Самбора, Хирова
		3·50	до Яворова
Ніч			
		6·05	до Станиславова, Жидачева
	12·45	6·15	до Кракова, Відня, Берлина, Варшави
		6·51	до Яворова
		6·40	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
		8·05	до Сокаля, Рави рускої
		9·00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець
		9·20	„ „ дв. Підзамче
	2·51	10·42	до Іцкан, Чорткова
		10·55	до Кракова, Відня, Варшави, Праги
		11.00	до Підволочиск, Бродів дв. головний
		11·24	„ „ дв. Підзамче
		11·05	до Стрия
		11·11	до Жовкви (лише що недїлї)
		4·10	до Кракова, Відня, Праги, Самбора

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6. години вечером до 5. години 59 мінут рано.

Час середно европейский ріжнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12. год 36 мін часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч 5.) удїляє пояснень в справах зелїзничих, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Вида і відповідає за редакцию **Лев Лопатиньский**.

З друкарнї В. А. Шийковского.